

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «ПРАКТИКУМ ПИСЬМОВОГО ПЕРЕКЛАДУ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ»

Лектор курсу

Контактна інформація
лектора (e-mail)

Сторінки курсу в eLearn

Ступінь вищої освіти - Магістр

Спеціальність: 035 «Філологія»

(Спеціалізація 035.043 Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – німецька)

Освітньо-професійна програма: «Німецька мова та друга
іноземна»

Рік навчання 1 семестр 2

Форма навчання денна, заочна

Кількість кредитів ЄКТС 4

Мова викладання українська, німецька

К.пед.н., доцент Зуєнко Неля Олександрівна

Старший викладач Конончук Інна Валеріївна

znelja@gmail.com

inna.kononchuk@gmail.com

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3078>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни – підготовка перекладача високої кваліфікації, здатного виконувати усі головні види перекладацької діяльності з текстами різної спрямованості.

Завдання курсу – розвиток навичок та вмінь перекладу з німецької мови на українську та з української на німецьку текстів різної тематики в письмовій формі.

Кваліфікований перекладач, окрім професійних навичок і вмінь та високого рівня практичної мовної компетенції, повинен мати поглиблені знання стосовно системної організації мови та добре організовані фонові знання щодо: 1) лексичних особливостей перекладу (терміни, архаїзми, неологізми, запозичення, слова іншомовного походження, аббревіатури, скорочення, композити, сленг, фразеологічні одиниці, реалії, антропоніми, топоніми, пароніми, лексична синонімія, омонімія, полісемія та багатозначність); 2) граматичних особливостей перекладу (часові форми дієслова, узгодження, наказовий спосіб дієслова, пасивний стан, складний номінативний присудок, складний дієслівний присудок, інфінітив, дієприкметник I, дієприкметник II, інфінітивні конструкції, обставини, означення, додатки). Подальше навчання ґрунтується на комплексному застосуванні отриманих навичок під час перекладу повних текстів різної тематики та змісту.

Набуття компетентностей:

інтегральна: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності:

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

спеціальні (фахові, предметі) компетентності:

СК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формах, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних

сферах життя.

СК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.

СК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

СК 14. Здатність використовувати сучасні системи автоматизованого перекладу, а також володіти прийомами забезпечення якості перекладу.

Програмні результати навчання:

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН 20. Знати основні принципи передачі в перекладі лексико-граматичних та жанрово-стилістичних особливостей матеріалів аграрної сфери; уміти виконувати аспектний переклад текстів аграрного спрямування.

ПРН 21. Уміти використовувати сучасні системи автоматизованого перекладу, різні цифрові інструменти перекладача, а також послуговуватися прийомами забезпечення якості перекладу.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекц./пр.)	Результати навчання	Завдан- ня	Оціню- вання
2 семестр				
Змістовий модуль 1.				
Основні типи лексико-граматичних та лексико-семантичних трансформацій у перекладі				
Тема 1. Предмет теорії перекладу, її місце серед інших гуманітарних дисциплін. Слово та його дефініція для перекладознавства	- / 3	знати : – перекладацький аналіз тексту; – предмет; – основні поняття. вміти : - перекладати письмово україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики.	Практичні завдання. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	6

<p>Тема 2. Мовні форми та значення і позамовна ситуація при перекладі. Денотативний, конотативний та прагматичний аспекти перекладу. Інваріант перекладу. Інформативна структура тексту та окремих його елементів.</p>	<p>- / 3</p>	<p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – денотативний, конотативний та прагматичний аспекти перекладу; – інваріант перекладу; – інформативна структура тексту та окремих його елементів. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – перекладати письмово україномовний або німецькомовний текст з промовистими іменами та власними назвами. 	<p>Практичне завдання. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)</p>	<p>8</p>
<p>Тема 3. Поняття еквівалентності та адекватності перекладу, переклад буквальний, адекватний та вільний. Шляхи досягнення адекватності в перекладі. Рівні еквівалентності.</p>	<p>- / 3</p>	<p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – поняття еквівалентності та адекватності перекладу, переклад буквальний, адекватний та вільний; – проблема одиниці перекладу; – рівні еквівалентності. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – перекладати письмово україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики. 	<p>Практичне завдання. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)</p>	<p>7</p>
<p>Тема 4. Переклад термінологічної лексики. Типи неологізмів та їхній переклад. Семантичні та синтаксичні ознаки іменника. Відмінкові форми, їх використання і переклад рідною мовою.</p>	<p>- / 3</p>	<p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – поняття особливості перекладу термінологічної лексики; – визначати ознаки іменника для перекладу. <p>вміти:</p> <p>перекладати письмово україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики.</p>	<p>Практичне завдання. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)</p>	<p>7</p>

<p>Тема 5. Переклад суспільно-політичних і науково-технічних термінів. Особливості перекладу дієслів. Категорія часу, виду й способу дієслова і модальності. Переклад безособових і неозначено-особових речень.</p>	- / 3	<p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – особливості перекладу дієслів; – особливості перекладу політичних і науково-технічних термінів. <p>вміти:</p> <p>перекладати письмово україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики.</p>	<p>Практичні завдання. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)</p>	7
--	-------	--	---	----------

Змістовий модуль 2. Стилiстичнi та прагматичнi проблеми перекладу. Специфіка перекладу текстiв рiзних жанрiв

<p>Тема 1. Особливості перекладу стійких словосполучень. Взаємозалежність синтаксичних і лексико-семантичних перетворень при перекладі висловлювань.</p>	- / 4	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен</p> <p>знати :</p> <ul style="list-style-type: none"> – основні типи лексико-граматичних перетворень в перекладі; – визначення актуального значення лексичних одиниць і підбір відповідних їм еквівалентів при перекладі метафор <p>вміти :</p> <ul style="list-style-type: none"> - перекладати усно україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики з голосу та з аудіо- або відеоплівки, - перекладати письмово україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики. 	<p>Практичні завдання. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)</p>	6
---	-------	--	---	----------

<p>Тема 2. Способи підкреслення смислового центру (реми) висловлення. Шляхи подолання інверсії в реченні при перекладі іноземною мовою.</p>	- / 4	<p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – види лексико-фразеологічних відповідників згідно з теорією закономірних відповідностей; – функціональні відповідники. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – перекладати письмово україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики. 	<p>Практичні завдання. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)</p>	8
--	-------	---	---	----------

<p>Тема 3. Стилістичні та прагматичні проблеми перекладу. Стилістична та прагматична характеристика тексту як цілого та її відтворення у перекладі.</p>	- / 4	<p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – лексико-семантичні трансформації у перекладі. – диференціацію значень, генералізація та конкретизація значень. – еквіваленти при перекладі похідних і складних слів, скорочень; – застосування транслітерації при перекладі лексики певних прошарків. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – перекладати письмово україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики. 	Практичні завдання. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	7
<p>Тема 4. Лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми науково-технічного перекладу. Спеціальні значення загальнонародних слів у науково-технічних текстах.</p>	- / 3	<p>знати :</p> <ul style="list-style-type: none"> – шляхи відтворення у перекладі безеквівалентної лексики; – різновиди фразеологізмів та їх відтворення у перекладі <p>вміти :</p> <ul style="list-style-type: none"> - перекладати письмово україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики. 	Практичні завдання. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	7
<p>Тема 5. Переклад термінів. Науково-технічні терміни та труднощі їхнього перекладу. Міжгалузева та внутрішньогалузева омонімія термінів і переклад.</p>		<p>знати :</p> <ul style="list-style-type: none"> – труднощі перекладу науково-технічних термінів. <p>вміти :</p> <ul style="list-style-type: none"> перекладати письмово україномовний або німецькомовний текст зазначеної тематики. 		7
Всього з НР				70
Залік				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<p>Політика щодо дедлайнів та перекладання:</p>	<p>Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перекладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).</p>
<p>політика щодо академічної доброчесності:</p>	<p>Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу</p>

Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)
------------------------------------	--

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Рекомендовані джерела інформації

- Гінка Б. І. *Лексикологія німецької мови*: навч. посіб.: лекції та семінари. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2015. 420 с.
- Гінка Б.І., Мелех З.Д. *Німецька мова*: посібник–порадник для старшокласників і вступників до вищих навчальних закладів. Вид. 4–е, виправлене і доповн. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2018. 256 с.
- Зайцева Н.В. *Kommunikation im Alltag und im Beruf*: навчальний посібник з німецької мови для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» / Н.В. Зайцева, Н.В. Білоус. Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2020. 273 с., іл.
- Зданюк, Т. В. *Theorie und Praxis der Übersetzung (Deutsch/Ukrainisch)*: навч. посібник. Кам'янець-Подільський, 2020. 196 с.
- Зимомря М.І. *Основи теорії та практики перекладу*. Ужгород: Ліра, 2015. 254 с.
- Казимір В. О., І. М. Яремчук. *Stilistik der deutschen Sprache. Lehrmittel für die Studenten*: навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: Видавничо-поліграфічне підприємство «Апостроф», 2018. 165 с.
- Кияк Т. Р., Огуй О. Д., Науменко А. М. *Теорія та практика перекладу (німецька мова)*. Підручник для студентів вищих навчальних закладів. Вінниця : Нова книга, 2006. 592 с.
- Курс лекцій з теорії перекладу = Übersetzungstheorie*: Навч. посібник/ Укл.: Король А. А. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т, 2021. 152 с.
- Кучер З.І. *Практика перекладу (німецька мова)*: навч. Посібник / Кучер З.І., Орлова М.О., Редчиць Т.В., Вінниця : Нова книга, 2017, 464 с.
- Мамрак А. В. *Вступ до теорії перекладу*. К.: ЦУЛ, 2019. 304 с.
- Мацегора І. Л. *Вступ до перекладознавства: конспект лекцій для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Філологія»*. Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2023. 97 с.
- Ольховська Н.С. *Die Geschichte der deutschen Sprache* (навчальний посібник). К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2019. 134 с.
- Ольховська Н.С. *Аспектний переклад аграрної літератури* (навчальний посібник). К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2019. 524 с
- Пилипенко Р. Є., Ковальова Т. П. *Тестові завдання зі стилістики німецької мови (Testaufgaben in Stilistik der deutschen Sprache)*. Частина І: Посібник-практикум. Житомир: Вид. О. О. Євенок, 2018. 126 с.
- Синегуб С. В. *Перекладацьке замовлення – регуляторний фактор у виборі технології перекладу тексту – оригіналу*. Матеріали науковопрактичної конференції КНЛУ «Україна і світ: діалог мов і культур». – Київ: Вид-во КНЛУ, 2016. (подано до друку).
- Синегуб С. В. *Процес редагування як інструмент мовного оформлення цільового тексту: дидактичні основи. – Актуальні проблеми романогерманської філології та*

- прикладної лінгвістики*: науковий журнал. – Видавничий дім «РОДОВІД». Вип. 1112. Ч. 2. Чернівці, 2016. с. 249.
17. Синегуб, С.В. *Theorie und Praxis der Übersetzung: Deutsch – Ukrainisch*. Теорія та практика перекладу з німецької мови.: Навч. посібник / С.В.Синегуб, К.: Вид. центр КНЛУ, 2018. 272 с.
 18. Übersetzen. Theorien, Praktiken und Strategien der europäischen Germanistik: *Akte der Jahrestagung des italienischen Germanistenverbandes – 13. bis 15. Juni 2019 von Elena Agazzi* (Band-Herausgeber:in). 2021, Konferenzband. 458 S.
 19. Hagemann S. *Einführung in das translationswissenschaftliche Arbeiten*. Frank & Timme GmbH. Verlag für wissenschaftliche Literatur. Berlin, 2016. 351 S.
 20. *Voß! Übersetzungssprache: Voraussetzungen, Kontexte, Folgen* / Anne Baillot, Enrica Fantino, Josefine Kitzbichler, Anne Baillot, Enrica Fantino, Josefine Kitzbichler. 2015. 270 S.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.schubert-verlag.de>
2. <http://web.lettras.up.pt/alemao3>
3. <http://www.wellermanns.de>
4. <http://www.translate.ru/Default.aspx/Text>
5. <http://www.lingvo.ru/lingvo/>
6. <http://www.imtranslator.net/translator.a...>
7. <http://translation2.paralink.com/>
8. http://translate.google.com/translate_t
9. <http://babelfish.altavista.com/>